

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Теорія інтертекстуальності

вибіркова

Освітньо-професійна програма Зарубіжна література та теорія літератури

Спеціальність 035 Філологія (зарубіжна література та теорія літератури)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Розробники:

кандидат філологічних наук, професор, в.о. доцента кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Роман Анатолійович Дзик**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0978425557

E-mail: r.dzyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1524>

Консультації П'ятниця, 11:30-13:00

1. Анотація дисципліни.

Дисципліна «Теорія інтертекстуальності» дає уявлення про теоретичний ґрунт сприйняття літератури крізь призму теорії інтертекстуальності, розкриває її структуру, пояснює методи виявлення та цілісного прочитання інтертексту. Навчає самостійно аналізувати художній твір, компетентно оцінювати явища літературного процесу із застосуванням методології теорії інтертекстуальності.

2. Мета навчальної дисципліни:

Дати студентам сучасні уявлення про теорію інтертекстуальності як одну з найактуальніших літературознавчих методологій; навчити сприймати і розуміти інтертекст у літературі; показати спільне та особливе у стосунках між літературою та культурним контекстом; розширити уявлення про сутнісні параметри літератури в аспекті теорії інтертекстуальності.

3. Завдання:

- дати уявлення про теоретичний ґрунт сприйняття літератури крізь призму теорії інтертекстуальності;
- розкрити структуру, пояснити методи виявлення та цілісного прочитання інтертексту,
- вироблення вмінь критичного методологічного аналізу сучасних текстів;
- навчити самостійно аналізувати художній твір, компетентно оцінювати явища літературного процесу із застосуванням методології теорії інтертекстуальності.

4. Пререквізити.

Вступ до літературознавства, Зарубіжна література, Теорія літератури.

5. Результати навчання.

знати основні методологічні засади теорії інтертекстуальності;

вміти виявляти типові маркери інтертекстуальності та багаторівневі механізми реалізації інтертексту.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Заочна	5	10	4	120	4	4			106	6	залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Становлення теорії інтертекстуальності.												
Тема 1. Джерела теорії інтертекстуальності.							14,75	0,5	0,5		0,75	13

Тема 2. Термін «інтертекстуальність» у працях Ю. Крістєвої.							14,75	0,5	0,5		0,75	13
Тема 3. Концепт інтертекстуальності в інтерпретації французьких постструктуралістів: від Р. Барта до Ж. Женетта.							14,75	0,5	0,5		0,75	13
Тема 4. Формування української версії теорії інтертекстуальності.							14,75	0,5	0,5		0,75	13
Разом за змістовим модулем 1							59	2	2		3	52
Змістовий модуль 2. Типологія і поетика інтертекстуальності.												
Тема 5. Сучасні наукові вектори ідеї інтертекстуальності.							14,75	0,5	0,5		0,75	13
Тема 6. Типологія інтертекстуальних зв'язків.							14,75	0,5	0,5		0,75	13
Тема 7. Механізми інтертекстуальності.							15,75	0,5	0,5		0,75	14
Тема 8. Інтертекстуальність і сучасна літературна практика.							15,75	0,5	0,5		0,75	14
Разом за змістовим модулем 2							61	2	2		3	54
Усього годин							120	4	4		6	106

3.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Джерела теорії інтертекстуальності
2	Термін «інтертекстуальність» у працях Ю. Крістєвої
3	Концепт інтертекстуальності в інтерпретації французьких постструктуралістів: від Р. Барта до Ж. Женетта
4	Формування української версії теорії інтертекстуальності
5	Сучасні наукові вектори ідеї інтертекстуальності тура
6	Типологія інтертекстуальних зв'язків
7	Механізми інтертекстуальності
8	Інтертекстуальність і сучасна літературна практика

3.2.2. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Джерела теорії інтертекстуальності
2	Термін «інтертекстуальність» у працях Ю. Крістєвої
3	Концепт інтертекстуальності в інтерпретації французьких постструктуралістів: від Р. Барта до Ж. Женетта
4	Формування української версії теорії інтертекстуальності

5	Сучасні наукові вектори ідеї інтертекстуальності тура
6	Типологія інтертекстуальних зв'язків
7	Механізми інтертекстуальності
8	Інтертекстуальність і сучасна літературна практика

3.2.3. Тематика індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми
1	Укладання термінологічного міні-словика з теорії інтертекстуальності.
2	Підготовка рефератів до теми.
3	Опрацювання текстів:
	<ul style="list-style-type: none"> • Ейхенбаум Б. Теорія «формального методу». • Тинянов Ю. Літературний факт. Про літературну еволюцію. Про пародію. • Шкловський В. Мистецтво як прийом. • Якобсон Р. Лінгвістика і поетика. • Бахтін М. Проблема мовленнєвих жанрів. Слово у Достоевського (5 глава «Проблем поетики Достоевського») • Крістева Ю. Бахтін: Слово, діалог і роман. Руйнування поетики. • Барт Р. Смерть автора. Від твору до тексту.

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	8	8	7	7	8	8		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Біловус Л. Теорія інтертекстуальності: становлення понять, тлумачення термінів, систематика. Тернопіль : Видавець Стародубець, 2003. 36 с.
2. Просалова В., Бердник О. Інтертекстуальність художнього тексту : текстотвірний і рецептивний аспекти. Донецьк : Норд-прес, 2010. 152 с.
3. Рихло П. Поетика діалогу: творчість Пауля Целана як інтертекст. Київ : Дух і Літера, 2021. 424 с.
4. Чистяк Д. Інтертекстуальний аналіз художнього тексту : навчальний посібник. Київ : Саміт-Книга, 2020. 138 с.
5. Шаповал М. Інтертекстуальність: історія, теорія, поетика : навчальний посібник. Київ : Київський університет, 2013. 167 с.

5.2. Допоміжна

1. Біловус Г. Фразеологічна інтертекстуальність повістей Т. Г. Шевченка (на матеріалі українських перекладів кінця XIX – XX ст.). Львів, Цецін, 2012. 293 с.
2. Боронь О. Повісті Тараса Шевченка і західноєвропейські літератури. Рецепція та інтертекстуальні зв'язки. Київ : Критика, 2014. 156 с.
3. Боронь О. Спадщина Кобзаря Дармограя. Джерела, типологія та інтертекст Шевченкових повістей. Київ : Критика, 2017. 488 с.
4. Галич В. Семіотика інтертекстуальності публіцистичного тексту: соціально-комунікативна рецепція. Рівне : ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2015. 119 с.
5. Дзера О. Біблійна інтертекстуальність і переклад: англо-український контекст. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 489 с.
6. Дзик Р. Олександр Потебня і теорія інтертекстуальності. *Питання літературознавства*. 2010. № 81. С. 37–44.
7. Монолатій Т. Поетика повсякденності. Проза Йозефа Рота як інтертекст. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2015. 239 с.
8. Нахлік Є. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст – інтертекст – контекст. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 541 с.
9. Реутова М. Драматургія Юрія Косача. Текст, контекст, інтертекст. Вінниця : Кушнір Ю. В., 2019. 178 с.
10. Скорина Л. «Гомін і відгомін»: дискурс інтертекстуальності в українській літературі 1920-х років. Черкаси : Брама-Україна, 2019. 703 с.

6. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua>
2. <http://chtyvo.org.ua>
3. www.academia.edu